

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Husbanken
Postboks 1404
8002 BODØ

Deres ref

Vår ref

Dato

16/1367-117

30. januar 2020

Tildelingsbrev 2020 til Husbanken

I dette tildelingsbrevet tildeler Helse- og omsorgsdepartementet bevilgninger for Husbanken, og følger opp vedtak og forutsetninger som Stortinget har vedtatt for 2020, jf. Innst. 11 S (2019-2020), på kap. 761, post 63 Investeringstilskudd – rehabilitering, post 64 Kompensasjon for renter og avdrag og kap. 761, post 69 Investeringstilskudd – netto tilvekst. Departementet forutsetter at Husbanken har rutiner som sikrer at årlige utbetalinger er i samsvar med tildelte midler.

Tildeling av bevilgning

På bakgrunn av Stortingets behandling av Prop 1 S (2019-2020), jf. Innst. 11 S (2019-2020) tildeles følgende bevilgninger til Husbanken over kap. 761, post 63, post 64 og post 69:

Kap	Post	Betegnelse	Tildeling av bevilgning (i 1000-kroner)
769	21	Spesielle driftsutgifter	500 000
761	63	Investeringstilskudd – rehabilitering, <i>kan overføres, kan nyttes under post 69</i>	4 035 632
761	64	Kompensasjon for renter og avdrag	866 000
761	69	Investeringstilskudd – Netto tilvekst, <i>kan overføres</i>	403 300

Tildeling til særskilt oppdrag

Husbanken tildeles 500 000 kroner over kap. 769, post 21 til oppdrag om å vurdere krav til sikkerhetsløsninger i investeringstilskuddet.

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Omsorgstjenesteavdelingen

Saksbehandler
Magnus Malmgren
22 24 87 74

Investeringstilskudd til lokalt produksjonskjøkken

Av bevilgningen på kap. 761, post 63 utgjør 6,675 mill. kroner tilskuddet til lokalt produksjonskjøkken.

Bevilgningen skal dekke utbetaling av tilsagn om tilskudd gitt i 2019, samt tilsagn om tilskudd som blir gitt i 2020 og som kommer til utbetaling i 2020.

Tilsagnsrammen for 2020: 96,875 mill. kroner.

Tilsagnsfullmakten for 2020: 102,031 mill. kroner.

Investeringstilskuddet for 2020 skal stimulere kommunene til å etablere eller gjenetablere flere lokalkjøkken ved eksisterende sykehjem og omsorgsboliger for personer med heldøgns tjenestetilbud.

Tilskuddsutmåling beregnes utfra anleggskostnader per heldøgns beboer/brukere tilknyttet det lokale produksjonskjøkkenet inntil et kostnadstak gitt ved en maksimal godkjent anleggskostnad. Personer med et heldøgns tjenestetilbud som bor i eget hjem i nærområdet omfattes også av tilskuddet. Den statlige tilskuddsandelen i 2020 er 40 pst. av godkjent anleggskostnad. Anleggskostnader per plass som overgår maksimal anleggskostnad støttes ikke, og anleggskostnader per plass under kostnadstaket gir lavere tilskuddsutmåling.

Utover endringer i tilskuddsandel og tilskuddssatser videreføres gjeldende krav og føringer fra 2019 til 2020.

Maksimal godkjent anleggskostnad og tilskuddssatser for 2020:

Tilskuddssatser per heldøgnsbeboer/-bruker	Pressområde-kommuner	Andre kommuner
Maksimal godkjent anleggskostnad	196 000	171 000
Maksimalt tilskudd per bruker i målgruppen, 40 pst. av maksimal godkjent anleggskostnad	78 000	68 000

Kompensasjon for renter og avdrag

Post 64 Kompensasjon for renter og avdrag

Stortinget har vedtatt en bevilgning på 866 mill. kroner over kap. 761, post 64 i 2020.

Bevilgningen skal dekke utgifter til renter og avdrag på lån til alle som fikk oppstartstilskudd for omsorgsbolig- og sykehjemsprosjekter under Handlingsplan for eldreomsorgen 1998–2003 og Opptrappingsplan for psykisk helse 1999–2004.

Investeringsstilskudd til heldøgns omsorgsplasser

Post 63 Investeringsstilskudd – rehabilitering mv.

Av bevilgningen på kap. 761, post 63 utgjør 4 028,957 mill. kroner tilskuddet til heldøgns omsorgsplasser.

Bevilgningen skal dekke utbetaling av tilsagn om tilskudd gitt på posten tidligere år, samt tilsagn om tilskudd som blir gitt i 2020 og som kommer til utbetaling i 2020.

Tilsagnsrammen for 2020: 1 797,500 mill. kroner.

Tilsagnsfullmakten for 2020: 6 522 231 mill. kroner.

Investeringsstilskuddet for 2020 skal stimulere kommunene til å fornye tilbudet av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonsnedsettelse. Tilskuddet kan nyttes til rehabilitering, utskifting og andre tiltak for å fornye og forbedre tilbudet som ikke utgjør ren netto tilvekst av heldøgns omsorgsplasser.

Utover endringer i tilskuddsutmålingen som fremkommer under videreføres gjeldene krav til utforming og føringer som ligger i kriterier retningslinjer for 2019.

Post 69 Investeringsstilskudd - netto tilvekst

Bevilgningen på 403,3 mill. kroner skal dekke utbetaling av tilsagn om tilskudd gitt i 2019, samt tilsagn om tilskudd som blir gitt i 2020 og som kommer til utbetaling i 2020.

Tilsagnsramme for 2020: 1 797,500 mill. kroner.

Tilsagnsfullmakt for 2020: 3 379,7 mill. kroner.

Investeringsstilskuddet for 2020 skal stimulere kommunene til å øke tilbudet av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonsnedsettelse.

Tilskuddet kan nyttes til ren netto tilvekst av heldøgns omsorgsplasser. Med netto tilvekst menes at de plasser som får tilskudd, kommer på toppen av de plassene kommunen allerede har. Kommunen kan ikke avvikle eksisterende plasser i 10 år fra søknadstidspunktet når det søkes om tilskudd til plasser som gir netto tilvekst.

Utover endringer i tilskuddsutmålingen som fremkommer under videreføres gjeldene krav til utforming og kriterier som ligger i gjeldende retningslinjer for 2019.

Tilskuddsutmåling heldøgns omsorgsplasser

Tilskuddsutmålingen beregnes utfra anleggskostnader per plass inntil et kostnadstak gitt ved en maksimal godkjent anleggskostnad. Tilskuddsandeler er henholdsvis 45 pst. av godkjent anleggskostnad for plass i omsorgsbolig og 55 pst. av godkjent anleggskostnad for plass i institusjon. Anleggskostnader per plass som overgår maksimal anleggskostnad støttes ikke,

og anleggskostnader per plass under kostnadstaket gir lavere tilskuddsutmåling. Fremskaffelse av fellesareal i tilknytning til eksisterende omsorgsboliger for å oppnå heldøgntjeneste, og lokaler for dagaktivitetstilbud kan støttes med inntil 55 pst. av maksimal godkjent anleggskostnad. Det er en forutsetning at dagaktivitetstilbudet omfatter beboere i omsorgsboligene, men tilbudet kan også benyttes av andre som har et slikt behov.

Fra 2020 er det krav om at framtidige prosjekter må inneholde tilfredsstillende lokalt produksjonskjøkken i eller i nærheten av boenhetene, i tråd med de krav som gjelder for investeringstilskuddet til lokalt produksjonskjøkken. For prosjekter uten dette, reduseres maksimal godkjent anleggskostnad med 5 pst.

Maksimal godkjent anleggskostnad og tilskuddssatser for 2020:

Tilskuddssatser per plass i 2020 (i 1000-kroner)	Pressområde kommuner	Andre kommuner
Maksimal godkjent anleggskostnad per enhet	3 915	3 423
Plass i sykehjem, 55 pst. av maksimal godkjent anleggskostnad	2 153	1 882
Plass i omsorgsbolig, 45 pst. av maksimal godkjent anleggskostnad	1 762	1 540
Maksimal godkjent anleggskostnad per enhet for plasser uten tilfredsstillende lokalt produksjonskjøkken	3 720	3 252
Plass i sykehjem, 55 pst. av maksimal godkjent anleggskostnad for plasser uten tilfredsstillende lokalt produksjonskjøkken	2 046	1 789
Plass i omsorgsbolig, 45 pst. av maksimal godkjent anleggskostnad for plasser uten tilfredsstillende lokalt produksjonskjøkken	1 674	1 464

Følgende kommuner defineres som pressområdekommuner i tilskuddsordningen: Oslo, Frogn, Nesodden, Nordre Follo, Bærum, Asker, Lørenskog, Lillestrøm, Kristiansand, Sandnes, Stavanger, Sola, Bergen, Trondheim og Tromsø.

I tilfeller der pressområdekommuner slår seg sammen med kommuner som ikke defineres som pressområdekommune, skal satsen tilsvarende pressområdekommunene legges til grunn ved tilskuddsutmålingen av nye tilsagn fra 2020.

Netto tilvekst – kommuner som har slått seg sammen

For kommuner som har fått tilskudd om netto tilvekst og som slår seg sammen med andre kommuner, kan det oppstå en situasjon der den nye kommunen samlet ikke oppfyller kriteriene for netto tilskudd. Det er behov for en oversikt over hvor mange kommuner som er

berørt. Husbanken må gjennomføre en kartlegging av hvilke kommuner dette gjelder og hvor mange plasser dette gjelder. En samlet oversikt skal oversendes til HOD innen 21. februar.

Uttalelse fra fylkesmannen

Departementet understreker at søknader om tilskudd fra kommunene som en del av saksbehandlingen skal sendes fylkesmannen til uttalelse. Husbanken kan involvere fylkesmannen og benytte deres fagkompetanse i vurderingen av om prosjektet det søkes om kommer inn under formålet for ordningen, og i dialogen med kommunene for å sikre god utforming og kvalitet på prosjektene som mottar tilskudd. Fylkesmannens vurderinger av muligheten for å yte forsvarlige og gode tjenester, skal tillegges betydelig vekt.

Tillitsbasert kontrollsystem for netto tilvekst

Det legges til grunn et tillitsbasert system for kontroll av om kommunen opprettholder vilkåret om netto tilvekst. Kommunenes søknader til Husbanken skal gi tilfredsstillende opplysninger om at det prosjekt det søkes om tilskudd til gir netto tilvekst av plasser før tilskudd innvilges. Som et minimum må kommunene gi en oversikt over antall plasser de har i dag, redegjøre for antall plasser søknaden gir rom for å realisere og oppgi planlagt antall plasser i kommunen etter det. Kommunene er forpliktet til å rapportere til Husbanken dersom det skjer endringer, og Husbanken kan ellers be om en redegjørelse fra kommunen om de får opplysninger som krever avklaring. Det legges til grunn at prosjektet som mottar tilskudd skal gi netto tilvekst i minst 10 år fra søknadstidspunktet. Dersom forutsetningene for tilskuddet ikke er overholdt, kan Husbanken kreve tilbake hele eller deler av tilskuddet, jf. forskrift om investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser fra Husbanken § 7.

Særskilte oppdrag

- *Oppfølging av evaluering av investeringstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser*
Menon mfl. har nylig gjennomført en evaluering av investeringstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser, hvor det blant annet ble drøftet mulige tiltak for forbedring av ordningen. Punktet om tilskuddet i større grad bør behøvsprøves er fulgt opp i eget tillegg til tildelingsbrev, jf. utredning av prioriteringskriterier. Helse- og omsorgsdepartementet ber Husbanken vurdere om det er andre funn i evalueringen som bør følges opp.

- *Sikkerhetsteknologi*
Regjeringen er opptatt av at sykehjem og omsorgsboliger som bygges med investeringstilskuddet må sikres optimal trygghet og sikkerhet. Det er i dag et krav om at bygningene skal være tilrettelagt for tilkobling av teknologi. Det kan blant annet være tilgangskontroll som gjør at beboere ikke åpner feil dører og går inn på andre beboeres rom.

HOD ber Husbanken vurdere om det bør settes krav til denne type løsninger i investeringstilskuddet. Som del av dette må de personvernsmessige implikasjonene utredes i samarbeid med Datatilsynet. Husbanken tildeles 500 000 kroner over kap. 769, post 21 til oppdraget. Frist 3. august 2020.

- *Utrede hvordan innovasjon kan sikres i tilskuddsordningen*
Dagens og fremtidens heldøgns omsorgsplasser skal fungere som boliger for alle brukere med behov for heldøgns omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose og funksjonsnivå mv. og ivareta kravene til å være gode og tilrettelagte arbeidsplasser for de ansatte. Samtidig må regelverket for investeringsordningen for heldøgns omsorgsplasser sikre nytenkning og innovasjon i omsorgssektoren. Det er avgjørende for å skape bedre, mer helhetlige og effektive tjenester.

Husbanken bes vurdere hvordan nye tekniske løsninger og annen form for innovasjon kan sikres i tilskuddsordningene generelt. Helt konkret bes det om forslag til hvordan regelverket kan endres slik at det stilles funksjonskrav, snarere enn arealkrav for badetom/toaletter. På dette oppdraget ber vi om at Husbanken leverer innen 1. april 2020. Frem til eventuelt nytt regelverk er fastsatt må Husbanken sikre en konkret vurdering av enkeltkommuners søknader der nye innovative løsninger er foreslått.

- *Videreføring av tidligere oppdrag*
For øvrig skal oppdrag fra tidligere års tildelingsbrev, som ikke er fullført, videreføres hvis ikke annet er formidlet i andre brev eller i den løpende styringsdialogen mellom Helse- og omsorgsdepartementet og Husbanken.

Styringsdialog

Husbanken skal ved behov bistå departementet med å løse oppgaver som er politisk prioritert. Husbanken skal også prioritere å delta i oppfølging av arbeidet med Omsorg 2020 og samarbeide med Helsedirektoratet om dette.

Husbanken skal rapportere løpende på investeringstilskuddene til heldøgns omsorgsplasser og til lokalt produksjonskjøkken med månedlige leveranser av statistikk. Innen 1. mai påfølgende år skal Helsedirektoratet og Husbanken, med sitt ansvar for investeringstilskuddet, i samarbeid utarbeide årsrapport for Omsorg 2020, som oppsummerer og analyserer effekter og resultater av planen sett i sammenheng med statistikk og forskning om utviklingen i sektoren.

Husbanken skal videre levere innspill til departementets budsjettarbeid. Dette innebærer innspill til nye satsinger, konsekvensjustering, revidert budsjett, nysaldering og forklaringer til statsregnskapet. Husbanken skal levere sine innspill til departementet i tråd med de frister for budsjettinnspill som settes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. I tillegg skal Husbanken ved etterspørsel bistå departementet i arbeidet med Kommuneproposisjonen og Prop. 1 S. Eventuelle justeringer av frister for budsjettinnspill gjøres i departementets løpende dialog med Husbanken.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har det overordnede styringsansvaret for Husbanken, og vil derfor kalle inn til felles kontaktmøter mellom Helse- og

omsorgsdepartementet og Husbanken. Helse- og omsorgsdepartementet vil ellers ha den direkte kontakten med Husbanken når det gjelder styringen av ordninger som hører under departementet, og vil kalle inn til møter for faglig dialog og utveksling ved behov. Som etatsstyrer, inviteres Kommunal- og moderniseringsdepartementet med som observatør til slike møter.

Med hilsen

Anne-Cathrine Haug Jørgensen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kristin Løkke
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Riksrevisjonen